

Anknytning – vetenskapen om relationer

En av dagens verkliga nytänkare inom pedagogik, ledarskap och personlig utveckling är den kanadensiske psykologen Gordon Neufeld och hans banbrytande insikter om anknytningens vikt för all mänsklig utveckling livet igenom.

”Vi följer bara dem vi känner anknytning till”, säger Neufeld på ett föredrag på dvd. Vi följer alltså och lär av dem vi känner en emotionell anknytning till, dem vi gillar och har en god relation med. Neufeld fokuserar på lärare, barn och föräldrar. Men tankesättet gäller även vuxna. Till exempel: vi lyder chefer men följer ledare.

Behöver detta sägas? Är det inte självklart? I mångas erfarenhet är det säkert så, men många arbetsätt på jobbet, i skola och samhället är fortfarande konstruerade som om fenomenet inte fanns.

Vi människor är flockdjur. Vi drivs av en oerhörd kraft att knyta an till andra. Barn och unga är programmerade att knyta an till dem som ger dem uppmärksamhet och sedan avvisa andra. Barn och unga som knyter an till friska föräldrar kommer att avvisa dåligt sällskap, droger, våld och opålitliga främlingar. Det är naturens skyddsmekanism för att säkra inflytandet av föräldrarna och de vuxna föräldrarna litat på, som vänner, släktingar och lärare. Men anknytning kräver tid, en bristfaktor idag. Neufeld menar att i dagens värld måste föräldrar och lärare närmast hänga sig fast vid barnen för att inte bli avvisade till förmån för kompisarna och dagens ungdomskultur – ”kompisanknytning”.

Varje gång vi som lärare eller förälder tycker att en tonåring är besvärlig, så har vi ett anknytningsproblem, menar Neufeld. Föräldraskap är en relation, inte en färdighet. När relationen fungerar är föräldraskapet lätt. När den inte fungerar blir det mesta besvärligt. Föräldraanknutna tonåringar underlättar föräldraskapet och då blir också lärarjobbet lätt: trygga och motiverade barn som vill lära sig för att möta vuxenvärldens förväntningar.

Scheman, pedagogik och teknologi är inte viktigt för inläring, säger Neufeld. Det viktiga är att eleven tycker om sin lärare.

Neufeld menar att vår kultur helt har tappat anknytningsbegreppet. Sedan andra världskriget har föräldrar och lärare alltmer försökt bli kompisar med den unga generationen, istället för att vara mogna och kärleksfulla vuxna människor som kan ge kunskap och ledning.

Vår kultur kommer inte att överleva utan anknytning, menar Neufeld. Ett av våra stora samhällsproblem i både skola och arbetsliv är tron att vi kan styra och ställa över människor vi saknar anknytning till.

Att lyssna till Gordon Neufeld är att höra ett helt nytt perspektiv och omedelbart se helt nya lösningar på till synes omöjliga problem i hem, skola, arbete och samhälle. Han väcker hopp om en bättre framtid. Gordon Neufeld leder årets *Strategierseminarium* den 4 juni. Missa inte tillfället!

Lycka till! Jonas Himmelstrand

Läs mer på www.strategier.se/604.html

Att växa till sin fulla möjlighet

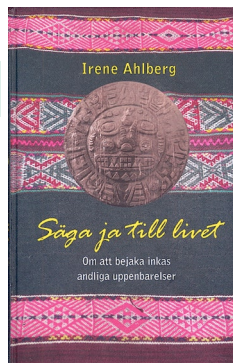
Att finna glädje i att vara
med en annan människa är
det mänskliga livets mest
grundläggande färdighet

foto: Jonas Himmelstrand

En Bra Bok

läst av Tamara Himmelstrand

Säga ja till livet

Vad kan inkaindianerna i Sydamerika lära oss svenskar på 2000-talet? Jo, att betrakta världen som levande energi, att känna våra rötter i moder jord och känna hennes kärlek och stöd för oss, lita på vår egen intuition och styra våra liv i den riktning vi vill.

Säga ja till livet handlar om Inkaindianernas andliga traditioner som många trodde var bortglömda men som visar sig leva kvar högt uppe på ett berg.

Författaren Irene Ahlberg berättar om sin resa till Peru där hon, vägledad av en kunnig lärare och professor, upplever inkas andliga traditioner, sin intuition och inspireras våga något nytt utanför sin bekvämlighetszon.

Inkatraditionen är starkt förankrad i det fysiska. Där bekräftas den fysiska kroppen och att kärlek kan styras med viljekraft och inte är något som uppkommer och försvinner av en slump.

Initiationsresan börjar i Cuzcos domkyrka som byggdes ovanpå en viktig gammal inkaplats. Författaren deltar i en katolsk mässa och ska samtidigt lära sig känna in kyrkans ikoner. Just detta gör Inka-traditionen så attraktiv: den inkluderar alla religioner. Här handlar det mer om att vara medveten om energierna, kraften bakom ikonerna och symbolerna än att avguda dem.

Ayni är ett inka-ord som beskriver ett viktigt begrepp: heligt ömsesidigt givande och tagande. Den som får har skyldighet att ge, den som ger har rätt att få.

Säga ja till livet beskriver en ovanligt verklig och jordnära andlighet som är lätt att förstå och ta till sig – utifrån den högtstående Inka-civilisationen. Irene Ahlberg skriver på ett inspirerande och lättförståeligt sätt. Läs den och bli inspirerad.

Säga ja till livet – om att bejaka inkas andliga uppenbarelsen, av Irene Ahlberg. Energica förlag 2008. ISBN 978-91-85127-60-3. 168 sidor.

Boken kan beställas hos flera Internetbokhandlare. Se länkar på: www.strategier.se/bra_bok.html

Det personliga ansvaret

I samhällsdebatten framförs allt oftare åsikten att vi ska anpassa oss så att ingen ska känna sig diskriminerad eller kränkt. Alltmer sällan talas om det personliga ansvaret för var och en att ta ansvar för sina känslor och försöka nå fram med sin kommunikation till andra.

Saken har två sidor: Samhällen kan ha en lagstadgad eller kulturell diskriminering som få tar sig förbi. De tidigare raslagarna i Sydafrika och den praktiska rasismen i de amerikanska sydstaterna i början av 1900-talet var tydliga sådana exempel. Även Sverige har haft den typen av diskriminering i vissa frågor, och en del menar att det förekommer än idag.

Den andra sidan av saken är när andra kräver hur de tituleras, bli hälsade på, eller vilka ord som används för att inte uppleva diskriminering eller kränkning.

Var mellan ytterligheterna bestäms om problemet ska lösas på det inre snarare än det yttre planet? Jag minns en bekant som fötts med ett missbildat ben. Efter en operation kunde hon gå på benet, men det såg ännu missbildat ut. Går det att operera snyggare? Kanske, sa läkaren, men det finns risker och riktigt normalt blir benet aldrig. Sedan sa läkaren med rätt värme: Att jobba på din självkänsla är nog ett bättre sätt för dig att lösa detta.

Alla våra problem kan inte lösas genom att omvärlden eller yttre faktorer förändras, i synnerhet inte när det gäller frågor som i huvudsak handlar om inre fenomen som självkänsla och självbild. En del jobb måste vi göra själva.

Vi får inte ha lagar som diskriminerar. Inte heller får människor med makt förtala människor eller hindra dem från att lära och växa. Men att kräva att vår självkänsla eller självbild blir andras ansvar är i regel att gå för långt. Sedan är det en annan sak att vi behöver skolor, arbetsplatser och samhälle som generellt uppmuntrar människor att lära och växa.

Nästa gång du tycker att någon annan borde ändra sin attityd, se om du kan ändra din attityd för att lösa situationen.

Lycka till!

Jonas Himmelstrand